

FUNTA, Rastislav – GOLOVKO, Liudmyla – JURIŠ, Filip: *Európa a európske právo. 2. doplnené a rozšírené vydanie*. Brno: MSD, 2020, ISBN 978-80-7392-334-1, 446 strán
DOI: <https://doi.org/10.24040/sap.2020.7.2-3.259-260>

Kolektív autorov – doc. JUDr. Rastislav Funta, Ph.D., LL.M., doc. Dr. Liudmyla Golovko, Ph.D. a JUDr. Filip Juriš – predložil právnej obci vysoko aktuálne dielo pomenované *Európa a európske právo* (druhé vydanie). Jeho recenzentmi sú renomovaní odborníci v danej oblasti, a to doc. JUDr. Andrej Králik, Ph.D., LL.M., doc. JUDr. Pavel Svoboda, Ph.D., D.E.A., prof. Dr. Péter Miskolczi Bodnár, CSc., JUDr. Štefan Nebeský, Ph.D., M.E.S. Dielo je pokračovaním prác autorov, ktoré vychádzajú z jeho prvého vydania z roku 2016 (Bratislava, Iris, ISBN 978-80-89726-76-9).

Autori poukazujú hneď v úvode diela na nasledovné. História ilustruje, že Európa je dynamickou a rozvíjajúcou sa entitou s mnohými tvármi, viacerými identitami a rôznorodými formami spolupráce. Je sociálno-ekonomickým modelom a jedinečným integračným procesom. Celá európska história je charakterizovaná formami a pokusmi hospodárskej, politickej, vojenskej a kultúrnej spolupráce pri hľadaní rovnováhy medzi integráciou a diverzitou. Európa je však v prvom rade spoločenstvom spoločných hodnôt, ktoré je založené na hodnotách, ako sú sloboda, rovnosť, solidarita, dodržiavanie ľudských práv a akceptovanie rozmanitosti. Európa je tiež politickým projektom, ktorý sa snaží zjednotiť pri rešpektovaní rôznorodosti. Snaží sa však udržať svoj diverzifikovaný spoločenský model uprostred zložitých a vzájomne prepojených otázok. V rámci Európy Európska únia môže byť vnímaná ako jedinečný, ale komplexný systém riadenia s kombináciou nadnárodných a medzivládnych prvkov.

Zvolená téma diela je mimoriadne aktuálna a zaujímavá. Predstavuje stále polemickú otázku práva jednak v med-

zinárodnom kontexte, ale taktiež aj v každom členskom štáte Európskej únie. Popri aktuálnosti a zaujímavosti témy, považujem za vhodné poukázať aj na skutočnosť, že téma je náročná. Ku kvalitnému spracovaniu zvolenej problematiky je nevyhnutné preniknúť do širokého spektra odbornej literatúry knižnej podoby (monografie, učebnice, komentáre...), časopiseckej podoby, a v neposlednom rade aj do právnej úpravy či judikatúry.

V dostupnej zahraničnej ako aj slovenskej (československej) odbornej literatúre nachádzame nejedno dielo k téme Európy, či k téme európskeho práva. Avšak, recenzované dielo je prepojením oboch uvedených tém. Tým sa odkláňa sa od dostupnej literatúry sa stáva sa zaujímavým.

Dielo vytvára ucelený obraz o počiatkoch úvahách a genéze vývoja európskej integrácie a európskeho práva. Osobitná pozornosť je venovaná aktuálnym otázkam sledovanej problematiky, ktoré úzko súvisia s právnym poriadkom Slovenskej republiky, ako aj majú na neho vplyv.

Tomu zodpovedá aj štruktúra diela. Prirodzene, začína sa úvodom a končí záverom, pričom hlavný text je usporiadaný do dvoch častí – *Všeobecná časť* a *Osobitná časť*, v rámci ktorých je logicky usporiadaných 29 kapitol.

Pokiaľ ide o *Všeobecnú časť*, tá obsahuje nasledovné kapitoly: 1. Európa a európske právo; 2. Vývoj európskej integrácie; 3. Vybrané európske organizácie; 4. EÚ v širšom kontexte; 5. Právomoci v práve EÚ; 6. Inštitúcie EÚ a medziinštitucionálne orgány; 7. EÚ a financie; 8. Systém finančného dohľadu v EÚ; 9. Pomocné orgány a agentúry v EÚ; 10. EÚ a jej pramene práva; 11. Všeobecné zásady

práva EÚ; 12. Základné práva v EÚ; 13. Vlastnosti práva EÚ; 14. Konanie pred súdmi EÚ a zásady konania; 15. Druhy konania pred súdmi EÚ. Táto časť diela obsahuje tradičné kapitoly, ktoré nachádzame v dielach s obdobným zameraním. Je potrebné však zdôrazniť, že text každej kapitoly odráža aktuálny stav (odhliadnuc od historických či vývojových otázok).

Pokiaľ ide o *Osobitnú časť*, tá obsahuje nasledovné kapitoly: 16. Vnútorný trh EÚ; 17. Voľný pohyb tovaru v EÚ; 18. Voľný pohyb osôb v EÚ; 19. Voľný pohyb pracovníkov v EÚ; 20. Sloboda podnikania (usadzovania) v EÚ; 21. Voľný pohyb služieb v EÚ; 22. Regulácia činnosti finančných inštitúcií a jej právny rámec; 23. Voľný pohyb kapitálu v EÚ; 24. Hospodárska a menová únia a euro; 25. Súťažné právo EÚ; 26. Európsky priestor

slobody, bezpečnosti a spravodlivosti; 27. Jednotlivé politiky EÚ; 28. Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika; 29. Umelá inteligencia: Európska perspektíva? Táto časť diela obsahuje tradičné kapitoly, ktoré nachádzame v dielach s obdobným zameraním, ktorých text je vysoko aktuálny. Navyše, je potrebné vyzdvihnúť spracovanie poslednej kapitoly, ktorá prezentuje jednu z aktuálnych perspektív v európskom priestore.

Autori diela ponúkajú analytický, hodnotiaci a teoreticko-praktický pohľad k zvolenej téme. Dielo je vysoko hodnotným textom, ktoré sa príjemne číta. Pevne verím, že svojich čitateľov si nájde jednak medzi odbornou verejnosťou, ako aj medzi študentmi vysokých škôl.

doc. JUDr. et PhDr. mult. Libor Klimek, PhD.